తెలంగాణ వృక్షసంపద మరియు అడవులు

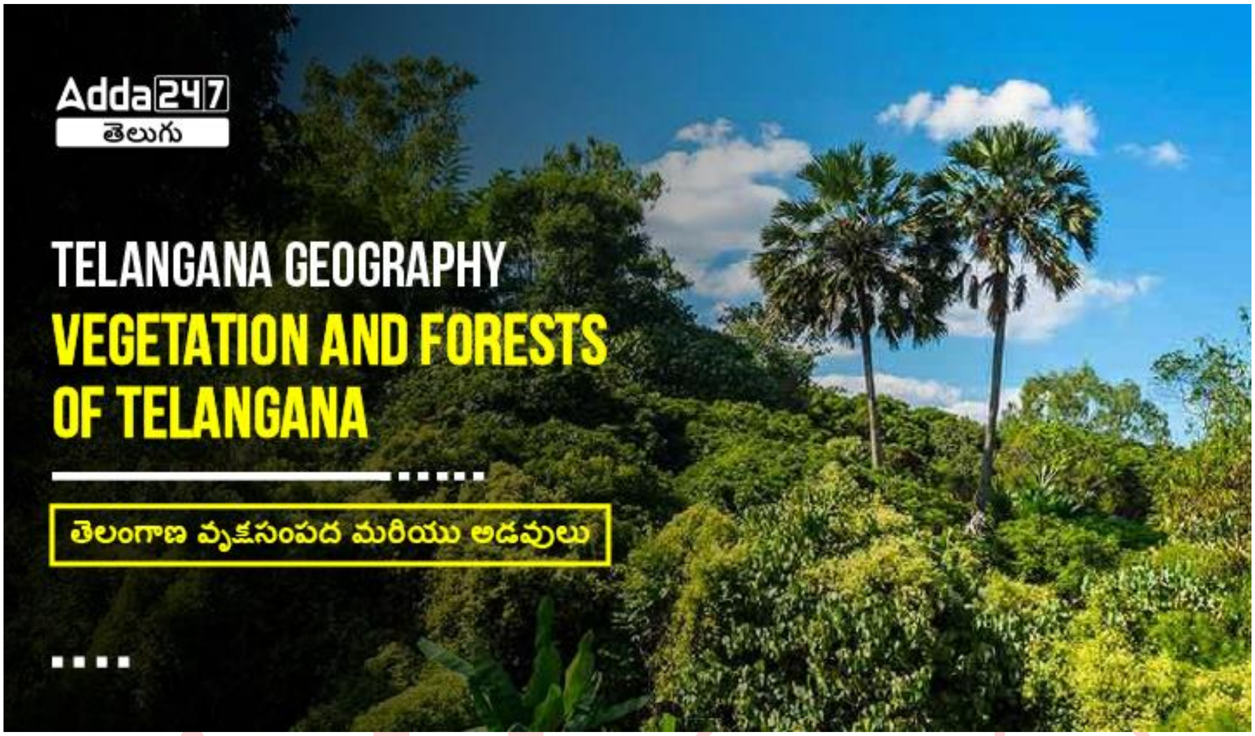

ఆవాసాలను సృష్టించడంలో మరియు సవరించడంలో అటవీ నిర్వహణ ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తుంది. అదే సమయములో పర్యావరణ వ్యవస్థ సేవల సదుపాయాన్ని కూడా ప్రభావితం చేస్తుంది. రాష్ట్ర అడవులు మరియు జీవన వైవిధ్యాన్ని పరిరక్షించే ప్రయత్నం లో పర్యావరణ పరిరక్షణ, సహజ వనరులు, జంతు సంక్షేమం మరియు కాలుష్య నివారణ వంటి కార్యక్రమాలతో పాటు చట్టాలు మరియు వివిధ పథకాలను అమలు చేయడం ప్రభుత్వ ప్రాథమిక లక్ష్యం.

తెలంగాణ రాష్ట్రం గర్వం చదగిన వృక్ష మరియు జంతుజాలాలతో పర్యావరణ పరంగా శ్రేష్ట వైవిధ్యాన్ని కలిగి వుంది. ఇందులో 2,939 వృక్ష జాతులు, 365 పక్షి జాతులు, 103 క్షీరద జాతులు, 28 సరీసృపాలు, 21 ఉభయచర జాతులు మరియు పెద్ద సంఖ్యలో అకశేరుక జాతులు వున్నా యి.

రాష్ట్రంలో నిజామాబాద్ నుండి ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ మరియు వరంగల్ మీదుగా ఖమ్మం జిల్లా వరకు గోదావరి నదీ పరివాహక ప్రాంతంలో దట్టమైన టేకు అడవులు ఉన్నా యి. ఈ అడవులు నల్లమద్ది, యెగిసా, రోజ్ వుడ్, నరేపా మరియు వెదురు వంటి అనేక ఆకురాల్చే జాతులకు నిలయంగా ఉన్నా యి. పులి,

చిరుతపులి, ఇండియన్ గౌర్, నాలుగు కొమ్ముల జింక, కృష్ణ జింక, మార్ష్ మొసలి మొదలైన అనేక అంతరించిపోతున్న జాతులకు కూడా రాష్ట్రం నిలయంగా ఉంది.

తెలంగాణలో తేమతో కూడిన ఆకురాల్చే అడవి ఉంది. ఈ అడవుల్లో గంధం, రోజ్‌వుడ్, టేకు, వెదురు వంటి చెట్లు విరివిగా దొరుకుతాయి. మామిడి, వేప మరియు మహోగని వంటి చెట్లతో మైదానాలు కూడా కనిపిస్తాయి. తెలంగాణ చుట్టుపక్కల గ్రామాలలో ఉల్లి, టమోటా, బెండకాయ వంటి కూరగాయలు కూడా పండిస్తున్నారు. రాష్ట్రానికి కృష్ణా నదీ పరీవాహక ప్రాంతం నుండి నీరు అందుతుంది, తద్వారా రాష్ట్రం కూరగాయల సాగులో సమృద్ధిగా ఉంటుంది.

Adda247 APP

తెలంగాణ వృక్షసంపద మరియు అడవులు

తెలంగాణ ఎక్కువగా దక్కన్ (ద్వీపకల్ప భారతదేశం)లోని ఒక ఎత్తైన ప్రాంతంలో ఉంది. దాని ఉపరితల వైశాల్యంలో ఎక్కువ భాగం ఉత్తరాన తెలంగాణ పీఠభూమి మరియు దక్షిణాన గోల్కొండ పీఠభూమి ఆక్రమించాయి మరియు ఇది గ్నిసిక్ రాక్‌తో కూడి ఉంటుంది (గ్నిస్ అనేది వేడి మరియు పీడన పరిస్థితులలో భూమి లోపలి భాగంలో ఏర్పడిన ఒక ఆకు రాతి).

పీఠభూమి ప్రాంతం యొక్క సగటు ఎత్తు సుమారు 1,600 అడుగుల (500 మీటర్లు), పశ్చిమ మరియు నైరుతిలో ఎత్తుగా ఉంటుంది మరియు తూర్పు మరియు ఈశాన్యం వైపు క్రిందికి వాలుగా ఉంటుంది, ఇక్కడ ఇది తూర్పు కనుమల శ్రేణుల యొక్క నిరంతర రేఖను కలుస్తుంది. నీటి పారుదల ఉత్తరాన గోదావరి నది మరియు దక్షిణాన కృష్ణా నది యొక్క బేసిన్లచే ఆధిపత్యం చెలాయిస్తుంది. కోత ఫలితంగా, పీఠభూమి ప్రాంతం

యొక్క స్థలాకృతి ఎర్ర ఇసుక నేల మరియు ఒంటరి కొండలతో కూడిన లోయలను కలిగి ఉంటుంది. ఈ ప్రాంతంలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో నల్ల నేల కూడా కనిపిస్తుంది.

తెలంగాణలో మూడు సీజన్లు ఉన్నాయి:

- వేసవి, మార్చి నుండి జూన్ వరకు
- ఉష్ణమండల వర్షాల కాలం జూలై నుండి సెప్టెంబర్ వరకు
- శీతాకాలం, అక్టోబర్ నుండి ఫిబ్రవరి వరకు ఉంటుంది.

వేసవికాలం వేడిగా మరియు పొడిగా ఉంటుంది, ఉష్ణోగ్రతలు తరచుగా 100 °F (38 °C)కి దగ్గరగా ఉంటాయి లేదా మించి ఉంటాయి. వర్షపు నైరుతి రుతుపవనాల నుండి ఎక్కువగా వచ్చే వార్షిక అవపాతం, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కొంతవరకు మారుతూ ఉంటుంది. ఇది సంవత్సరానికి సగటున 35 అంగుళాలు (900 మిమీ) ఉంటుంది, అయినప్పటికీ వార్షిక మొత్తం తరచుగా సగటు నుండి గణనీయంగా మారుతుంది మరియు పొడి ప్రాంతాల్లో 20 అంగుళాలు (500 మిమీ) తక్కువగా ఉంటుంది. హైదరాబాద్‌లో సగటు కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు జనవరి మరియు ఫిబ్రవరిలో 60 °F (15 °C)కి చేరుకుంటాయి మరియు సాధారణంగా ఎత్తైన ప్రదేశాలలో తక్కువ 50s F (సుమారు 10 నుండి 12 °C) వరకు ఉంటాయి.

తెలంగాణ లో వ్యవసాయం

తెలంగాణ - వృక్షసంపద

- ముళ్ళతో కూడిన వృక్షసంపద పీఠభూమి ప్రాంతాలలో చెల్లాచెదురుగా ఉన్న కొండలను కప్పివేస్తుంది, అయితే దట్టమైన అడవులు ఈశాన్యంలో గోదావరి నది వెంట మరియు సమీపంలో కనిపిస్తాయి. అడవులు, భూభాగంలో నాలుగింట ఒక వంతు ఆవరించి, తేమతో కూడిన ఆకురాల్చే మరియు పొడి సవన్నా వృక్షాలను కలిగి ఉంటాయి; టేకు, రోజ్‌వుడ్, అడవి పండ్ల చెట్లు మరియు వెదురు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో, వేప (ఇది సుగంధ నూనెను ఉత్పత్తి చేస్తుంది), మర్రి, మామిడి మరియు పిప్పల్ వంటి సాధారణ చెట్లలను కూడా కలిగి ఉన్నాయి .
- తెలంగాణలోని అడవుల రకాలు ఉష్ణమండల తేమతో కూడిన ఆకురాల్చే అడవులు, దక్షిణ పొడి ఆకురాల్చే అడవులు, ఉత్తర మిశ్రమ పొడి ఆకురాల్చే అడవులు, పొడి సవన్నా అడవులు
- జంతువులలో పులులు, కృష్ణజింకలు, హైనాలు, బద్ధకం ఎలుగుబంట్లు, గౌర్లు మరియు చితాల్ ఉన్నాయి, ఇవి కొండలు మరియు అటవీ ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా ఉంటాయి.

- ఫ్లెమింగోలు మరియు పెలికాన్‌లతో సహా వందలాది జాతుల పక్షులు కూడా ఉన్నాయి.
- తెలంగాణలో దాదాపు రెండు డజన్ల జాతీయ ఉద్యానవనాలు, వన్యప్రాణుల అభయారణ్యాలు మరియు రక్షిత ప్రాంతాలు ఉన్నాయి, వీటిలో పొరుగు రాష్ట్రాల్లోని సారూప్య సౌకర్యాలను ఆనుకొని ఉన్న రెండు పులుల నిల్వలు ఉన్నాయి.
- అధ్యయనం ప్రకారం, 893 జాతులు మరియు 1911 పుష్పించే మొక్కలను **'ఫ్లోరా ఆఫ్ తెలంగాణ స్టేట్'** కలిగి ఉంది.

తెలంగాణ వృక్షసంపద రకాలు

ఛాంపియన్ మరియు సేథ్ (1968) యొక్క వర్గీకరణ, తెలంగాణ రాష్ట్ర వృక్షసంపద విస్తృతంగా వర్గీకరించవచ్చు

1. ఉష్ణమండల పాక్షిక-సతత హరిత అడవులు,
2. ఉష్ణమండల తేమతో కూడిన ఆకురాల్చే అడవులు,
3. పొడి ఆకురాల్చే అడవులు,
4. ఉత్తర మిశ్రమ పొడి ఆకురాల్చే అడవులు (రెడ్‌సాండర్ అడవులు),
5. పొడి సవన్నా అడవులు,
6. ఉష్ణమండల పొడి సతత హరిత అడవులు,
7. ఉష్ణమండల పొడి సతత హరిత స్క్రబ్,
8. తీరప్రాంత వృక్షసంపద,
9. జల వృక్షసంపద.

తెలంగాణ లో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు

తెలంగాణలోని అడవులు గురించి ముఖ్యమైన అంశాలు

- 1,12,077 చ.కి.మీ. భౌగోళిక విస్తీర్ణం కలిగిన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అటవీ విస్తీర్ణం 26,969.54 చ.కి.మీ.గా ఉన్నది. మొత్తం రాష్ట్ర భూభాగంలో 24.06 శాతంగా ఉన్నది.
- దేశంలోని అటవీ విస్తీర్ణం దృష్ట్యా తెలంగాణ అటవీ విస్తీర్ణంలో 12వ స్థానంలో ఉన్నది.

- ఇండియా స్టేట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ రిపోర్ట్స్ ప్రకారం, 2015లో తెలంగాణలో అటవీ ప్రాంతం 19,854 చ.కి.మీ.లు ఉండగా, ఆ తర్వాత అది 2019లో 20,582 చ.కి.మీ.లకు, 2021లో 21,214 చ.కి.మీ.కు పెరిగి 6.85% గణనీయమైన అటవీ ప్రాంత పెరుగుదలను రాష్ట్రం నమోదు చేసింది.
- 2019 నుండి 2021 వరకు జాతీయ నికర అటవీ ప్రాంత పెరుగుదల 0.22% (1,540 చ.కి.మీ) కాగా, తెలంగాణ 3.07% (632 చ.కి.మీ) నికర పెరుగుదలను నమోదుచేసి దేశంలోనే అటవీ ప్రాంతం పెరుగుదలలో మొదటి స్థానంలో నిలిచినది.
- ప్రపంచ అటవీ దినోత్సవం - మార్చి 21 2011ను UNO అటవీ సంవత్సరంగా ప్రకటించింది.
- రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మామిడి చెట్టు (మంగిఫెరా ఇండికా)38.93% సాపేక్ష సమృద్ధితో అత్యంత సమృద్ధి(Most Abundance)గల వృక్ష జాతి అయితే పట్టణ ప్రాంతాల్లో వేప చెట్టు అనేది (అజాదిరక్తా ఇండికా) 18.35% సాపేక్ష సమృద్ధి గా ఉంది.
- తెలంగాణలో 12 అటవీ రక్షిత ప్రాంతాలు ఉన్నా యి, ఇందులో మొత్తం 5,692 చ.కి.మీ విస్తీర్ణంలో 9 వన్యప్రాణుల అభయారణ్యాలు మరియు 3 జాతీయ పార్కులు ఉన్నా యి. భారతదేశంలోని 52 టైగర్ రిజర్వ్‌లలో అమరాబాద్ టైగర్ రిజర్వ్ అనేది 2,166 చ.కి.మీ విస్తీర్ణం తో కోర్ ఏరియా పరంగా అతిపెద్ద టైగర్ రిజర్వ్ గా రెండవ స్థానంలో ఉన్నది

తెలంగాణలో జిల్లాల వారీగా అటవీ విస్తీర్ణం

- రాష్ట్రంలోని మొత్తం అటవీ విస్తీర్ణం లో భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా 4,311.38 (15.98%) చ.కిమీ. విస్తీర్ణంతో ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.
- ములుగు జిల్లా 2,939.15 (10.89%) చ.కిమీ. విస్తీర్ణంతో ద్వితీయ స్థానంలో ఉంది
- నాగర్ కర్నూల్ జిల్లా 2,496.68 (9.26%) చ.కిమీ. విస్తీర్ణంతో తృతీయ స్థానంలో ఉంది.
- జిల్లాలోని మొత్తం భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో ఉన్న అటవీవిస్తీర్ణాన్ని గమనించినట్లయితే, ములుగు జిల్లా తన మొత్తం భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో 71.22% అటవీ విస్తీర్ణంతో మొదటి స్థానంలోనూ తరువాత భద్రాద్రి కొత్తగూడెం మరియు కుమురం భీమ్ ఆసిఫాబాద్ జిల్లాలు వరుసగా 61.45% మరియు 54.45% అటవీ విస్తీర్ణంతో రెండవ, మూడవ స్థానంలలోఉన్నాయి.

తెలంగాణ అడవులు - రకాలు

తెలంగాణలోని అడవుల రకాలు : రాష్ట్రంలోని అడవులు ప్రాథమికంగా మూడు గ్రూపులుగా వర్గీకరించవచ్చు. అవి

1. ఉష్ణమండల పొడి ఆకురాల్చే అడవులు

- ఈ రకానికి చెందిన అడవులు విస్తరించి ఉన్న జిల్లాలు నిజామాబాద్, జగిత్యాల, పెద్దపల్లి, నిజామాబాద్.
- ఈ అరణ్యాలు 125-200 సెం.మీ వర్షపాతంగల ప్రాంతాల్లో పెరుగుతాయి.
- ఈ అడవుల్లో పెరిగే ముఖ్యమైన చెట్లు వేగి, మద్ది, జిట్టగి మొదలైనవి.

2. ఉష్ణమండల ముళ్ళ అడవులు

- కుమురం భీం ఆసిఫాబాద్, ఆదిలాబాద్, జయశంకర్ భూపాలపల్లి, ములుగు, రంగారెడ్డి జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలు, వికారాబాద్ జిల్లా, కృష్ణానది ఒడ్డున ఉన్న నల్గొండ జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలు, మెదక్ జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో విస్తరించి ఉన్నాయి.
- వర్షపాతం తక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో పెరుగుతాయి.
- ఈ అడవులు నల్లగొండ, రంగాడ్డి జిల్లాల్లో విస్తరించి ఉన్నాయి.
- ఈ అడవుల్లో తుమ్మ, రేగు చెట్లు పెరుగుతాయి.

3. ఉష్ణమండల తేమతో కూడిన ఆకురాల్చే అడవులు

- ఈ రకానికి చెందిన అడవులు విస్తరించి ఉన్న జిల్లాలు - భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, కుమురం భీం ఆసిఫాబాద్, జగిత్యాల, పెద్దపల్లి, నిజామాబాద్.
- ఈ అడవులు 75-100 సెం.మీ వర్షపాతంగల ప్రాంతాల్లో అభివృద్ధి చెందుతాయి.
- ఈ అడవుల్లో ముఖ్యమైన చెట్లు వెలగ, వేప, దిరిశెన, బూరుగు, వెదురు మొదలైనవి.
  కలప కూడా లభ్యమవుతుంది.

రాష్ట్రంలో అటవీ అభివృద్ధి ఏజెన్సీలు మూడంచెల వ్యవస్థ ద్వారా నిర్వహించబడుతున్నాయి.
అవి:

1. రాష్ట్ర స్థాయిలో రాష్ట్ర అటవీ అభివృద్ధి ఏజెన్సీ (స్టేట్ ఫారెస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీ -(SFDA)

2. డివిజన్ స్థాయిలో ఫారెస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీ (ఫాస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీ -(FDA)

3. గ్రామ స్థాయిలో వన సంరక్షణ సమితి (VSS)

తెలంగాణ లో అర్బన్ ఫారెస్ట్/ పట్టణ అడవులు

నగరాలు మరియు పట్టణాలలో మరియు చుట్టుపక్కల ఉన్న అర్బన్ ఫారెస్ట్ బ్లాకులను అర్బన్ ఫారెస్ట్ పార్కులుగా అభివృద్ధి చేయాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది, ఇది నగరాలు మరియు పట్టణాలకు అవసరమైన ప్రాణవాయువుని అందించడమే కాకుండా స్మార్ట్, క్లీన్, గ్రీన్, మరియు పర్యావరణ హితనికి దోహదం చేస్తుంది. తెలంగాణకు హరితహారం ఫ్లాగ్‌షిప్ కార్యక్రమం కింద ఈ ఫారెస్ట్ బ్లాకులను అర్బన్ ఫారెస్ట్ పార్కులు (UFP)గా అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించారు. రాష్ట్రంలో 109 అర్బన్ ఫారెస్ట్ పార్కులు (HMDA పరిధిలో 59 మరియు HMDA పరిమితుల వెలుపల 50) అభివృద్ధి చేయబడుతున్నాయి. అయితే అత్యధికంగా రంగారెడ్డి లో 26 పార్కులు మేడ్చల్ మల్కాజ్గిరి లో 14, భువనగిరి లో 10 ఉన్నాయి మరియు జనగాం, జోగులాంబ గద్వాల్, కరీంనగర్ లో అర్బన్ ఫారెస్ట్ లు లేవు.

[తెలంగాణ యొక్క భౌగోళిక స్థితి]

అటవీ నిర్వహణ, పరిశోధన మరియు శిక్షణ కోసం సంస్థలు

- తెలంగాణ ఫారెస్ట్ అకాడమీ, దూలపల్లి
- అటవీ క్షేత్ర పరిశోధన కేంద్రం, దూలపల్లి
- ఫారెస్ట్ రిసెర్చ్ డివిజన్ హైదరాబాద్, వరంగల్
- స్టేట్ ఫారెస్ట్ రిసెర్చ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ సర్కిల్, హైదరాబాద్
- ప్రాంతీయ అటవీ పరిశోధనా కేంద్రం, ములుగు.
- తెలంగాణ స్టేట్ ఫారెస్ట్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (TSFDC)

తెలంగాణ వృక్షసంపద మరియు అడవులు PDF

తెలంగాణ భూగోళ శాస్త్రం ఆర్టికల్స్

తెలంగాణ భూగోళశాస్త్రం – తెలంగాణ ఖనిజ సంపద
తెలంగాణ భూగోళశాస్త్రం – తెలంగాణ వాతావరణం
తెలంగాణ భూగోళ శాస్త్రం - నది వ్యవస్థ
తెలంగాణ భూగోళ శాస్త్రం - నేలలు

తెలంగాణ భూగోళ శాస్త్రం - వన్యప్రాణులు మరియు పర్యావరణ పర్యాటకం
తెలంగాణ భూగోళ శాస్త్రం PDF